

KARTA PRZEDMIOTU

SZKOŁA DOKTORSKA		Dyscyplina:		
Nazwa przedmiotu: Komunikacja z osobami z niepełnosprawnością		Kod przedmiotu: KzOzN		
Moduł: moduł fakultatywny		Poziom studiów: Doktoranckie	Rok studiów: I	Semestr: II
Tryb: stacjonarny				
Liczba godzin: 10		Liczba punktów ECTS: 1		
Tytuł, imię i nazwisko; adres e-mailowy wykładowcy/wykładowców: dr Jadwiga Raubo; j.raubo@uniwersytetkaliski.edu.pl				
Informacje szczegółowe				
Cele przedmiotu				
C1 Opanowanie wiedzy na temat wybranych teorii, modeli i rodzajów komunikacji interpersonalnej. Poznanie i zrozumienie koncepcji dotyczących niepełnosprawności i kontaktu terapeutycznego jako głównego czynnika pomocy psychologicznej udzielanej osobom z niepełnosprawnością.				
C2 Poszerzenie wiedzy o zmianach w osobowości i zachowaniu osób z niepełnosprawnością psychiczną oraz będącej skutkiem chorób, kalectwa, nagłej utraty sprawności i długotrwałej rehabilitacji. Pogłębienie zrozumienia ich przeżyć, zachowań społecznych i możliwości rozwoju. Ukształtowanie umiejętności wstępnej oceny i wyboru odpowiednich form nieprofesjonalnej pomocy psychologicznej.				
C3 Szersze poznanie i zrozumienie specyfiki procesu komunikowania się z osobami z niepełnosprawnością. Zdobywanie umiejętności rozpoznawania barier i czynników sprzyjających dobremu kontaktowi, modelowaniu pozytywnych zachowań społecznych i rozwojowi dojrzałości psychicznej. Pogłębienie zrozumienia osobowościowych uwarunkowań komunikacji interpersonalnej.				
C4 Poszerzenie wiedzy o własnej osobowości i procesie samorealizacji, kompetencjach komunikacyjnych, zagrożeniu procesem wypalenia się psychicznego, metodach autoterapii i profilaktyki. Odpowiedzialne i rzetelne propagowanie idei zdrowia psychicznego, ustawicznego kształcenia i zasad etyki zawodowej.				
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych: znajomość podstawowych zagadnień z psychologii społecznej, klinicznej i psychologii zdrowia. Gotowość nabywania wiedzy specjalistycznej, nawiązywania relacji terapeutycznych i udzielania pomocy psychologicznej.				
Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych				
Efekty uczenia się	Po zrealizowaniu przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student	Odniesienie do celów przedmiotu	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu	
EU1	odtworza i opisuje główne koncepcje i modele komunikacji interpersonalnej, kontaktu terapeutycznego. Charakteryzuje koncepcje dotyczące niepełnosprawności. Uświadamia sobie rolę komunikacji terapeutycznej z osobami z niepełnosprawnością w niwelowaniu trudności i zaburzeń w funkcjonowaniu psychicznym oraz w stymulowaniu ich rozwoju;	C1 C3	K_W04 K_W06 K_U03 K_U09 K_K03 K_K05	
EU2	zna i charakteryzuje zmiany w funkcjonowaniu psychicznym i zachowaniu osób z niepełnosprawnością intelektualną, z zaburzeniami osobowości i zachowania oraz zaburzeń psychicznych powstałych na skutek chorób, wypadków, kalectwa i urazów. Nawiązuje kontakty terapeutyczne, wybiera i stosuje elementy interwencji kryzysowej. Umie je wstępnie ocenić, przewidzieć skutki i zachęcić do pomocy profesjonalnej;	C1 C2 C3	K_W04 K_W06 K_U03 K_U09 K_K03 K_K05	
EU3	rozumie specyfikę komunikowania się z osobami z niepełnosprawnością, z dysfunkcjami intelektu, zaburzeniami osobowości i zachowania oraz z zaburzeniami uwarunkowanymi sytuacjami trudnymi, kryzysowymi i chorobami somatycznymi. Rozpoznaje uwarunkowania tego procesu i diagnozuje wstępnie bariery w komunikowaniu się. Potrafi dostrzec, zanalizować, ocenić i wykorzystać czynniki sprzyjające nawiązaniu kontaktu terapeutycznego. Rozumie możliwości samorealizacji, transgresji i osiągnięcia dojrzałości psychicznej przez osoby z niepełnosprawnością. Udziela im wsparcia psychicznego, rozumie potrzebę współpracy z rodzinami i specjalistami;	C1 C2 C3	K_W04 K_W06 K_U03 K_U09 K_K03 K_K05	

EU4	pogłębia wiedzę o własnym procesie samorealizacji, kompetencjach komunikacyjnych i umiejętności udzielania pomocy psychologicznej osobom z niepełnosprawnością. Rozumie potrzebę autopsychoterapii i profilaktyki przed wypaleniem się psychicznym. Propaguje idee zdrowia psychicznego, odpowiedzialnego pełnienia zadań i ustawicznego kształcenia przy zachowaniu norm etycznych.	C1 C2 C3 C4	K_W08 K_U03 K_U07 K_U09 K_K03 K_K07	
Treści programowe				
Treści programowe	Forma zajęć	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się	
WYKŁADY		10		
TP1	Wprowadzenie w zagadnienia psychologii komunikowania się interpersonalnego i niepełnosprawności. Wybrane teorie, modele i rodzaje komunikacji interpersonalnej. Kompetencje społeczne i ich rodzaje. Kontakt terapeutyczny i jego rola w udzielaniu wsparcia psychicznego osobom z niepełnosprawnością. Koncepcje niepełnosprawności, analiza podstawowych pojęć. Formy pomocy psychologicznej udzielanej osobom niepełnosprawnym.	2	EU1 EU2 EU3 EU4	
TP2	Komunikacja terapeutyczna jako podstawa wzbogacania relacji z osobami z niepełnosprawnością i udzielania im pomocy psychologicznej. Aspekt poznawczy, emocjonalny i społeczny kontaktu terapeutycznego. Wstępna ocena stanu psychicznego osób z niepełnosprawnością. Czynniki sprzyjające nawiązaniu dobrego kontaktu psychicznego i podejmowaniu działań psychokorekcyjnych.	2	EU1 EU2 EU3 EU4	
TP3	Ogólna charakterystyka psychospołeczna osób z niepełnosprawnością. Etapy rozwoju niepełnosprawności. Problemy psychopatologiczne osób po ciężkich urazach i chorobach prowadzących do niepełnosprawności, z wadami wrodzonymi oraz w sytuacjach nagłej utraty sprawności. Rola kontaktu terapeutycznego w przystosowaniu osób do uszkodzenia somatycznego i poprawie dobrostanu psychicznego.	2	EU2 EU3	
TP4	Osobowościowe uwarunkowania komunikacji interpersonalnej i terapeutycznej. Typy osobowości a umiejętności komunikacyjne. Cechy osobowości ułatwiające nawiązanie i utrzymywanie optymalnego kontaktu z osobami z niepełnosprawnością. Wpływ dojrzałości psychicznej uczestników interakcji i poziomu samowiedzy na przebieg procesu komunikowania się, udzielanie wsparcia psychicznego i modelowanie zachowań. Analiza transakcyjna jako operatywna metoda poznawania relacji interpersonalnych, przekształcania zachowań własnych i innych ludzi.	2	EU1 EU3 EU4	
TP5	Bariery w procesie komunikowania się z osobami z niepełnosprawnością psychiczną: z zaburzeniami poststresowymi, lękowymi, depresyjnymi, psychotycznymi, z zachowaniami agresywnymi, z uzależnieniami i dysfunkcjami intelektu. Czynniki sprzyjające dobrej komunikacji terapeutycznej z osobami cierpiącymi na wyżej wymienione zaburzenia. Wzmacnianie poczucia własnej wartości osób wspomaganych. Otwarcie w kontaktach, dobry poziom empatii, inteligencji emocjonalnej, kompetencji społecznych i etykiety językowej jako główne wyznaczniki prawidłowego przebiegu procesu komunikowania się interpersonalnego.	2	EU1 EU2 EU3 EU4	
Narzędzia dydaktyczne				
1. Wykłady: wykład problemowy, dyskusja, metoda analizy przypadków, praca z tekstem Zajęcia prowadzone w systemie zdalnym.				
Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się				
Efekt uczenia się	Forma weryfikacji i walidacji efektów uczenia się			
	Wiedza faktograficzna	Wiedza praktyczna Umiejętności praktyczne	Umiejętności kognitywne	Kompetencje społeczne, postawy
EU1	X	X	X	X
EU2	X	X	X	X

EU3	X	X	X	X
EU4		X	X	X
Kryteria oceny osiągnięcia efektów uczenia się				
F – formujące				
F1. elementy dyskusji F2. analiza konkretnych problemów F3. studium przypadku				
P – podsumowujące				
P1. dyskusja podsumowująca P2. praca pisemna zaliczeniowa				
Skala ocen				
Ocena:	Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji personalnych i społecznych:			
5,0	- znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne			
4,5	- bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne			
4,0	- dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne			
3,5	- zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami			
3,0	- zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami			
2,0	- niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne			
Forma zakończenia: ZALICZENIE Z OCENĄ				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności				
1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim: 10 2. Przygotowanie się do zajęć: 20				
SUMA: 30				
Literatura				
Podstawowa				
1. Nęcki Z., Komunikacja międzyludzka, Kraków 2000. 2. Wilczek-Rużyczka E., Komunikowanie się z chorymi psychicznie, Lublin 2007. 3. Kowalik S., Wybrane psychospołeczne problemy niepełnosprawności i rehabilitacji, w: Sęk H. (red.), Społeczna psychologia kliniczna, Warszawa 2014. 4. Belzyt J.Z., Doroszuk J., Woynarowska A., Doświadczenia niepełnosprawności w przestrzeni spotkania, Gdańsk 2015. 5. Bishop G.D., Psychologia zdrowia, Warszawa 2007. 6. Czapiński J., (red.), Psychologia pozytywna. Nauka o szczęściu, zdrowiu, sile i cnotach człowieka, Warszawa 2012.				
Uzupełniająca				
1. Morreale S.P. i inni, Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności, Warszawa 2020. 2. Kowalik S., Psychologiczne podstawy niepełnosprawności i rehabilitacji, w: Strelau J., Psychologia. Podręcznik akademicki, T. III, Gdańsk 2006. 3. Salmon P., Psychologia w medycynie, Gdańsk 2002. 4. Sikorski W., Komunikacja terapeutyczna. Relacja pozasłowna, Kraków 2013. 5. Doroszewski J., Kulus M., Markowski A., Porozumienie z pacjentem, Warszawa 2014. 6. Sęk H., Cieślak R., Wsparcie społeczne, stres i zdrowie, Warszawa 2011.				
Inne przydatne informacje o przedmiocie: Przedmiot o istotnym znaczeniu, związany z holistycznym podejściem do osób z niepełnosprawnością. Uważliwia na problemy i zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym i potrzebę pomocy psychologicznej dla tych osób. Ukazuje możliwości poprawy zdrowia psychicznego.				